

28.08.2018

Asia/6

§ 170

Lauttasaaren ala-asteen perusparannusta ja laajennusta koskeva tarveselvitys

HEL 2018-008700 T 10 06 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti hyväksyä Lauttasaaren ala-asteen tarveselvityksen liitteen mukaisena. Tarveselvitys käsittää perusparannus-osan lisäksi piharakennukseen toteutettavan laajennusosan.

Säännöllisesti toteutettavalla ja riittävän pitkäaikaisella koulun tilojen sisäilman valvonnalla varmistetaan, että tarveselvityksessä mainitut sisäilman terveellisyyteen liittyvät kohdat toteutuvat peruskorjauksen ja tulevan käytön aikana.

Käsittely

Vastaehdotus:

Pia Kopra: Lisätään päätösehdotukseen toinen kappale:

Säännöllisesti toteutettavalla ja riittävän pitkäaikaisella koulun tilojen sisäilman valvonnalla varmistetaan, että tarveselvityksessä mainitut sisäilman terveellisyyteen liittyvät kohdat toteutuvat peruskorjauksen ja tulevan käytön aikana.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Pia Kopran tekemän vastaehdotuksen.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Vera Schulman, johtava arkkitehti, puhelin: 310 20777
vera.schulman(a)hel.fi

Satu Järvenkallas, varhaiskasvatusjohtaja, puhelin: 310 43368
satu.jarvenkallas(a)hel.fi

Outi Salo, perusopetusjohtaja, puhelin: 310 86774
outi.salo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Tarveselvitys Lauttasaaren ala-asteen perusparannuksesta ja laajennuksesta
- 2 Tilaohjelma, Lauttasaaren ala-aste

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyy Lauttasaaren ala-asteen tarveselvityksen liitteen mukaisena. Tarveselvitys käsittää perusparannusosan lisäksi piharakennukseen toteutettavan laajennusosan.

Esittelijän perustelut

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan palveluverkkoa kehitetään Lauttasaaren alueella siten, että se muodostuu kooltaan taloudellisista ja toimivista toimintayksiköistä. Koulun ja esiopetustilojen toteutus saamaan yhteyteen luo edellytykset kasvatuksen ja opetuksen jatkumolle. Yhteinen oppimisympäristö ja turvalliset piha-alueet voidaan toteuttaa Lauttasaaren ala-asteen nykyiselle tontille.

Vuonna 1953 rakennetut Lauttasaaren ala-asteen tilat (Myllykallontie 3) ovat kaupunkiympäristön asiantuntijoiden mukaan peruskorjausikässä. Mittavan perusparannuksen yhteydessä voidaan nykyiseen koulurakennukseen ja sen yhteydessä olevaan musiikkiopiston käytössä olleeseen piharakennukseen tilajärjestelyin toteuttaa tilat, jotka nykyistä paremmin tukevat opetussuunnitelman ja varhaiskasvatussuunnitelman tavoitteiden toteuttamista. Perusparannuksen tavoitteena on turvallinen, terveellinen, tarkoituksenmukainen ja joustava oppimisympäristö, joka tukee monialaista oppimista, yhteisöllisyyttä sekä yksilön ja ryhmän kokonaisvaltaista hyvinvointia ja kehittymistä. Iltapäiväkerhotoimintaa on mahdollista järjestää koulun tiloissa perusparannuksen jälkeen. Musiikkiopisto voi tarvittaessa hyödyntää koulun tiloja kouluajan ulkopuolella.

Hankkeeseen toteutetaan tilat 530 esi- ja alakoululaisen käyttöön. Alakoulussa on 1-6-luokilla 22 perusopetusryhmää ja kaksi esiopetusryhmää. Perusopetusryhmistä kuudessa (6) on kielikylpyopetusta. Varhaiskasvatuspaikkojen rakenteellinen määrä on 42. Perusparannuksen jälkeen henkilökuntaa tiloissa on arviolta noin 45 henkilöä.

Lauttasaaren ala-aste on liikenteellisesti hyvin saavutettavissa. Suunnittelussa varmistetaan turvalliset kulkuyhteydet koululle ja esiopetukseen.

Tarveselvitys on tehty kaupunkiympäristön ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan välisenä yhteistyönä.

Palveluverkko ja väestön muutos

Lauttasaaren ala-aste sijaitsee läntisellä suuralueella Lauttasaareissa länsiväylän eteläpuolella.

Vuoden 2018 väestöennusteen mukaan Lauttasaaren alueen lapsimäärä kasvaa noin 200 alakouluikäisellä ja noin 230 yläkouluikäisellä seuraavan kymmenen vuoden sisällä. Alueen oppilasmääräkasvuun on varauduttu toteuttamalla tilat Lauttasaaren 2. ala-asteelle, joilla korvataan nykyiset väliaikaiset lisätilat. Koivusaaren väestönkasvu on otettu huomioon palveluverkkoa suunniteltaessa.

Nykyiset musiikkiopiston käytössä olevat entiset kirjastotilat suunnitellaan koulukäyttöön riittävän tilakapasiteetin takaamiseksi. Tilakokonaisuuden käyttäjämäärä nousee 55:llä lapsella.

Palveluverkon suunnittelussa on otettu huomioon rakenteilla ja olemassa oleva tilakapasiteetti. Lauttasaaren ala-aste -hankkeen laajuudessa otetaan huomioon rakennuspaikan turvallisuus ja toimivuus sekä koko palvelualueen pitkän tähtäimen kehitys: väestöennuste, asuin- ja liikerakentaminen ja liikennejärjestelyt.

Varhaiskasvatuksen palveluverkkoa kehitetään siten, että se muodostuu kooltaan taloudellisista ja toimivista päiväkodeista hyvillä sijaintipaikoilla. Lauttasaaren ala-asteen perusparannuksessa esiopetus- ja koulutilat voidaan sijoittaa samaan kokonaisuuteen turvallisesti ja toimivasti. Esiopetuksen sijoittaminen Myllykalliontien koulukiinteistöön on muutos aikaisempaan. Koulu- ja esiopetustilojen toteutus samaan yhteyteen luo edellytykset kasvatuksen ja opetuksen jatkumolle.

Aikaisemmat päätökset

Opetuslautakunta hyväksyi Lauttasaaren 2. ala-asteen tarveselvityksen 13.12.2016. Kyseisen tarveselvityksen yhteydessä esitettiin myös Lauttasaaren alueellinen palveluverkkotarkastelu.

Toiminnalliset tavoitteet

Lauttasaaren ala-asteen nykyiset tilat eivät täytä uuden opetussuunnitelman toiminnalle asettamia vaatimuksia. Kasvatus- ja koulustoitimialan tilapalveluiden edustajat ohjeistavat tilojen suunnittelua ja mitoitusta tarkemmin suunnittelun kuluessa. Ruokailun, oppimistilojen ja tietotekniikan varustuksen osalta konsultoidaan myös muita toimialan asiantuntijoita. Perusparannuksen ja laajennuksen suunnittelu toteutetaan kaupungin suunnitteluohjeiden ja valtakunnallisten määräysten mukaan. Tavoitteena on kaupunkitasoisesti tasapuolinen varustelu. Liitteenä olevaa tilaohjelmaa käytetään perusparannus- ja laajennushankkeen suunnittelun pohjana.

Lauttasaaren ala-asteen perusparannuksessa toteutetaan tilat alakoululle, jossa pedagogisesti monipuoliset, tarkoituksenmukaisesti mitoitettut ja joustavat tilat edistävät toimintaa ja takaavat oppilaille hyvän ym-

päristön oppia ja kasvaa. Tilojen suunnittelun ja toimintojen sijoittelun lähtökohtana on käyttäjien päivittäisen toiminnan sujuvuus sekä pedagogiset tarpeet ja tilojen tehokas käyttö. Tilat luovat nykyaikaisen oppiympäristön ja tarjoavat mahdollisuudet yhteistyöhön ja monipuolisten työtapojen käyttöön. Suunnitteluratkaisussa tulee ottaa huomioon erilaisia tilojen toiminnallisuuteen, laatuun ja toimivuuteen vaikuttavia tekijöitä, kuten joustavuus, esteettömyys, saavutettavuus, viihtyisyys, ekologisuus, valaistus, akustiikka, ergonomia, esteettisyys, valvottavuus, siivottavuus, järjestyksen ylläpito ja sisäilman laatu. Kaikkia tiloja voidaan käyttää oppimisympäristönä ja ne sijoitetaan siten, että liikkuminen ei aiheuta ruuhkia ja melua. Tilat varustetaan toimintoihin tarvittavalla tekniikalla ja niiden materiaalivalinnoissa korostuvat yhteisöllisyys, turvallisuus ja valvottavuus.

Osallistavalla suunnittelulla ohjataan aktiivisesti käyttäjiä osallistumaan oman työn ja toimintaympäristönsä ja asukkaita oman ympäristönsä suunnitteluun ja kehittämiseen, millä keinoin rakennetaan arjen sujuvuuden turvaavaa peruslaatua Helsingissä.

Rakennuksen tilat tulee suunnitella mahdollisimman selkeiksi, helposti suunnistettaviksi ja hahmotettaviksi. Suunnitelmia tulee tarkastella suunnittelun aikana esteettömyysnäkökulmasta kaupungin esteettömyyslinjausten mukaisesti. Perusparannuksen yhteydessä toteutetaan induktiosilmukka kouluisännän palvelupisteen ympärille ja juhlasaliin. Myös opasteet uusitaan (ulko- ja sisäopasteet) esteettömyysnäkökulma huomioiden.

Koko rakennuksen akustiikkaan sekä ääneneristykseen kiinnitetään erityistä huomiota. Tilojen akustiikan tulee olla käyttötarkoituksen mukainen ja sen toteutus edellyttää hyvin toimiakseen ammattitaitoista akustista suunnittelua. Myös valaistukseen kiinnitetään huomiota. Toimivalla valistuksella tuetaan monipuolisia työskentelyasentoja.

Tilojen muunneltavuus mahdollistaa elinikäistä oppimista ja niiden tehokkaan käytön myös kulttuuri-, liikunta- ja muiden tilaisuuksien järjestämisen. Lisäksi tarkoituksenmukaisella ja turvallisella tilasuunnittelulla tuetaan tilojen aktiivista ilt-, viikonloppu- ja loma-aikakäyttöä.

Perusparannus suunnitellaan kaupunkitasoisten mitoituspäätösten sekä opetus- ja varhaiskasvatussuunnitelmien vaatimusten mukaisesti. Muuntojoustavat tilat palvelevat eri-ikäistä käyttäjäjoukkoa ja ovat myös asukaskäytössä. Lauttasaaren ala-asteen tilatarpeet esitetään huoneti-laohjelmassa.

Esiopetustilat toteutetaan Helsingin päiväkotien suunnitteluohjeita soveltaen siten, että tilat ovat monimuotoiset ja joustavat sekä mahdollistavat pienryhmätoiminnan.

Lauttasaaren ala-asteen liikuntasali varustetaan tilapäistä majoituskäyttöä varten ja se varustellaan palovaroittimilla Pelastuslaitoksen majoitussohjeistuksen mukaisesti.

Piha-alueet peruskorjataan ja varustetaan uusin leikkivälinein edistämään liikunnallisuutta ja opetussuunnitelman tavoitteita. Pihan suunnittelussa ja varustelussa otetaan huomioon turvallisuus, valvottavuus, yhteisöllisyys, liikunnallisuus ja pihan monipuolinen käyttö oppimistilana.

Lisäksi koulun piha-alue tarjoaa sekä koululaisille että alueen asukkaille monipuoliset leikki- ja liikuntaolosuhteet.

Koulun ja esiopetuksen saattoliikenne ja koulun huoltopiha suunnitellaan toisistaan erillisiksi.

Tekniset ja taloudelliset perustelut

Lauttasaaren ala-aste on rakennettu vuonna 1953. Kaupunkiympäristön asiantuntijoiden mukaan Lauttasaaren ala-asteen tilat (Myllykalliontie 3) on peruskorjattava rakennuksen teknisen kunnan takia. Kaupunkiympäristön Helsingin koulurakennusten suojelutarvetta selvittävässä Opintillä-julkaisussa rakennus on luokiteltu korkeimpaan luokkaan 1+. Perusparannus ei edellytä asemakaavamuutosta.

Perusparannuksen aikana opetus järjestetään Lauttasaaren 2. ala-asteen tiloissa, Hedengrenin tiloissa ja Myllykalliontien paviljongeissa. Vaiheittaisen perusparannuksen edetessä otetaan käyttöön myös ensimmäisessä vaiheessa valmistuva entinen musiikkiopiston tila, jolloin myös osasta paviljonkeja voidaan luopua. Vaiheistamisella varmistetaan turvalliset kulkuyhteydet perusparannuksen eri vaiheissa samalla kun sillä mahdollistetaan laajemmat välituntipihat oppilaille.

Vaikutusten arviointi ja strategiaohjelman toteuttaminen hankkeessa

Perusparannus mahdollistaa turvalliset, terveelliset ja riittävät tilat Lauttasaaren ala-asteen toiminnalle. Tilajärjestelyin luodaan oppimista ja uuden opetussuunnitelman tavoitteita tukeva oppimisympäristö. Laajennuksen myötä tilapäisjärjestelyistä voidaan luopua.

Nykyisiin tiloihin sijoittuva hanke mahdollistaa strategianmukaisen lähipalvelun tarjoamisen Lauttasaaren alueella.

Lauttasaaren ala-asteen tilajärjestelyillä luodaan mahdollisuudet tilojen monipuoliseen käyttöön. Tarkoituksenmukaisesti mitoitettavat tilat ovat luokittoiminnan lisäksi alueen asukkaiden käytössä. Teknisillä ratkaisuilla edistetään tietoyhteiskunnassa tarvittavien taitojen oppimista ja lisätään näin korkean teknologian ymmärtämistä ja osaamista Helsingissä.

28.08.2018

Asia/6

Aikataulu, mitoitus ja kustannukset

Lauttasaaren ala-asteen peruskorjaus ja laajennushankkeen on vuoden 2018 talousarvion investointiohjelmassa varattu määrärahat vuosille 2019-2020.

Hankkeen aikataulussa tulee ottaa huomioon, että koulu- ja esiopetustilat tulee saada käyttöön aina viimeistään toimintakauden alussa valmiiksi kalustettuna, mikä edesauttaa palveluverkon kehittämistä. Tilojen käyttöönotosta kesken toimintakauden voi aiheutua lisäkustannuksia tuottavia väliaikaisia tilajärjestelyjä ja haittaa asiakkaille.

Lauttasaaren ala-aste – hanke on 2011 inventointikuvien mukaan laajuudeltaan 4222 hym². Hankkeen kustannusennuste on kaupunkiympäristön 29.6.2018 antamien tietojen mukaan noin 22,2 milj. euroa ilman arvonlisäveroa.

Perusparannushankkeen arvioidut vuokratulot ovat noin 1 610 000 euroa vuodessa, josta nousua 1 130 000 euroa vuodessa. Siivouskustannusarvio on noin 224 000 euroa vuodessa, josta nousua lisätilasta johtuen noin 3 500 euroa vuodessa. Muuttokustannusarvio on noin 120 000 euroa ja käynnistämiskustannuksia varataan 450 000 euroa. Lisäksi väistötilanteessa keittiön tilapäisjärjestelyt aiheuttavat noin 6 000 euron lisäkustannukset.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Vera Schulman, johtava arkkitehti, puhelin: 310 20777

vera.schulman(a)hel.fi

Satu Järvenkallas, varhaiskasvatusjohtaja, puhelin: 310 43368

satu.jarvenkallas(a)hel.fi

Outi Salo, perusopetusjohtaja, puhelin: 310 86774

outi.salo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Tarveselvitys Lauttasaaren ala-asteen perusparannuksesta ja laajennuksesta
- 2 Tilaohjelma, Lauttasaaren ala-aste

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala